

АКТУАЛЬНІ

Система охорони здоров'я кожної країни
завданням забезпечити життєві потреби
збереженню їх здоров'я та життя ба
принципах справедливості, дотримання е
етичності і соціальних гарантій, що
поняття загальнолюдських цінностей.

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Магістерська робота на тему:

**Характеристика прав населення в охороні здоров'я та їх
забезпечення
на сучасному етапі розвитку держави в Україні**

Магістр: Козар Юрій Юрійович

Науковий керівник: Слабкий Г.О.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

Система охорони здоров'я кожної країни має своїм завданням забезпечити життєві потреби громадян по збереженню їх здоров'я та життя базуючись на принципах справедливості, дотримання прав людини, етичності і соціальних гарантій, що входить в поняття загальнолюдських цінностей.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ

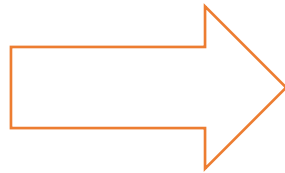
Забезпечення прав людини є важливою складовою діяльності системи охорони здоров'я з охорони та зміцнення як індивідуального так і громадського здоров'я населення.

Права пацієнтів в охороні здоров'я, а також необхідність надання громадянам повноважень в даній галузі, були віднесені до найбільш актуальних питань в Європі.

Мета дослідження

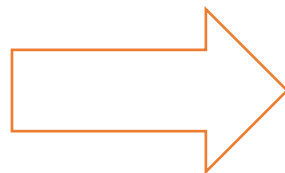
провести аналіз законодавчих актів України з питань прав пацієнтів в охороні здоров'я та дослідити рівень їх забезпечення під час війни проти російської агресії

Об'єкт дослідження

Права пацієнтів в охороні здоров'я України.

Предмет дослідження:

Міжнародні документи і законодавчі акти з питань прав пацієнтів в охороні здоров'я, результати соціологічних досліджень по забезпеченню вказаних прав.

Завдання дослідження:

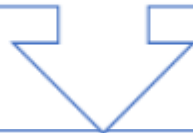
I. Здійснити аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних джерел наукової інформації щодо прав пацієнтів в системі охорони здоров'я.

II. Визначити етапи та науково-методологічний інструментарій проведення наукового дослідження.

III. Провести аналіз законодавчої бази України з питання регулювання прав пацієнтів в системі охорони здоров'я та соціологічне опитування серед медичних працівників та населення щодо забезпечення прав пацієнтів в охороні здоров'я. Здійснити обробку, систематизацію та узагальнення результатів дослідження.

IV . Сформулювати загальні висновки та розробити практичні рекомендації за результатами дослідження.

Матеріали та методи

- **Матеріали дослідження:** законодавчі та нормативно-правові акти міжнародного та національного рівня, наукові інформаційні джерела, результати соціологічного дослідження серед 137 медичних працівників закладів охорони здоров'я різних рівнів надання медичної допомоги та 220 представників загального постійного населення у віці 18 років і старше (157 (71,4%) жінок та 63 (28,6%) чоловіків). Активність респондентів склала 73,3%.
- **Методи дослідження:** бібліосемантичний, соціологічний, статистичний, структурно-логічного аналізу. Під час проведення соціологічного дослідження було збережено конфіденційність інформації про респондентів.
- **База дослідження:** Закарпатська область.

НАУКОВА НОВИЗНА полягає в тому, що

**набули подальшого розвитку наукові дані з питань
забезпечення прав пацієнтів в охороні здоров'я і
безпосередньо щодо рівня їх забезпечення під час війни
проти російської агресії**

ТЕОРЕТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

- **отриманих результатів** полягає в доповненні теорії охорони здоров'я в частині вчення про управління охороною здоров'я, зокрема з питань забезпечення прав пацієнтів в охороні здоров'я під час війни проти російської агресії.

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

отриманих результатів полягає в можливості їх застосування в практичній діяльності на рівні закладів охорони здоров'я з питань забезпечення прав пацієнтів, які визначені законодавством України.

РЕЗУЛЬТАТИВ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИСВІТЛЕНІ НАСТУПНИМ ЧИНОМ:

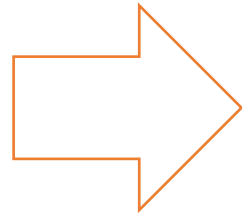
- Слабкий Г. О., Козар Ю. Ю. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ. The 9th International scientific and practical conference “Science and innovation of modern world” (May 18-20, 2023) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2023. P. 106 -110
- СЛАБКІЙ Геннадій, КОЗАР Юрій МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПАЦІЄНТООРІЄНТОВАНОСТІ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ //Матеріали 77-ої підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 27-28 лютого 2023 року. Ужгород, 2023. С. 61-65
- **Результати дослідження доповідались на 77-ій підсумковій науковій конференції професорсько-викладацького складу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у лютому 2023 року.**

ПРОГРАМА ДОСЛІДЖЕННЯ

- *Перший організаційний етап.* Проведення аналітичного аналізу вітчизняних та зарубіжних наукових інформаційних джерел з питань забезпечення прав пацієнтів в охороні здоров'я.
- *Другий організаційний етап.* Розробка програми та дизайну дисертаційного дослідження
- *Третій організаційний етап.* Аналіз законодавчої бази України з питань забезпечення прав пацієнтів в охороні здоров'я та проведення соціологічного дослідження по їх реалізації під час війни проти російської агресії.
-

Результати дослідження:

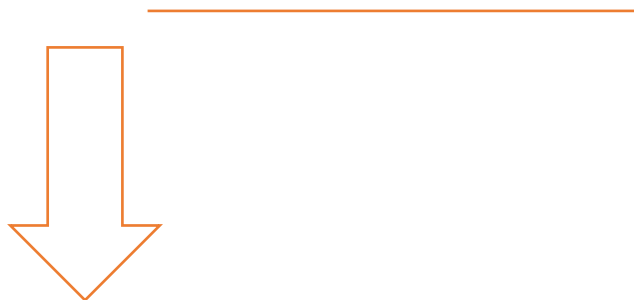
**Під час виконання
завдання
дослідження № 1**

Встановлено, що забезпечення прав людини є важливою складовою діяльності системи охорони здоров'я з охорони та зміцнення як індивідуального так і громадського здоров'я населення. Права пацієнтів в охороні здоров'я, а також необхідність надання громадянам повноважень в даній галузі, були віднесені до найбільш актуальних питань в Європі. На міжнародному рівні прийнята низка документів по забезпеченню прав пацієнтів в охороні здоров'я.

Результати дослідження:

Під час виконання
завдання дослідження
№ 2

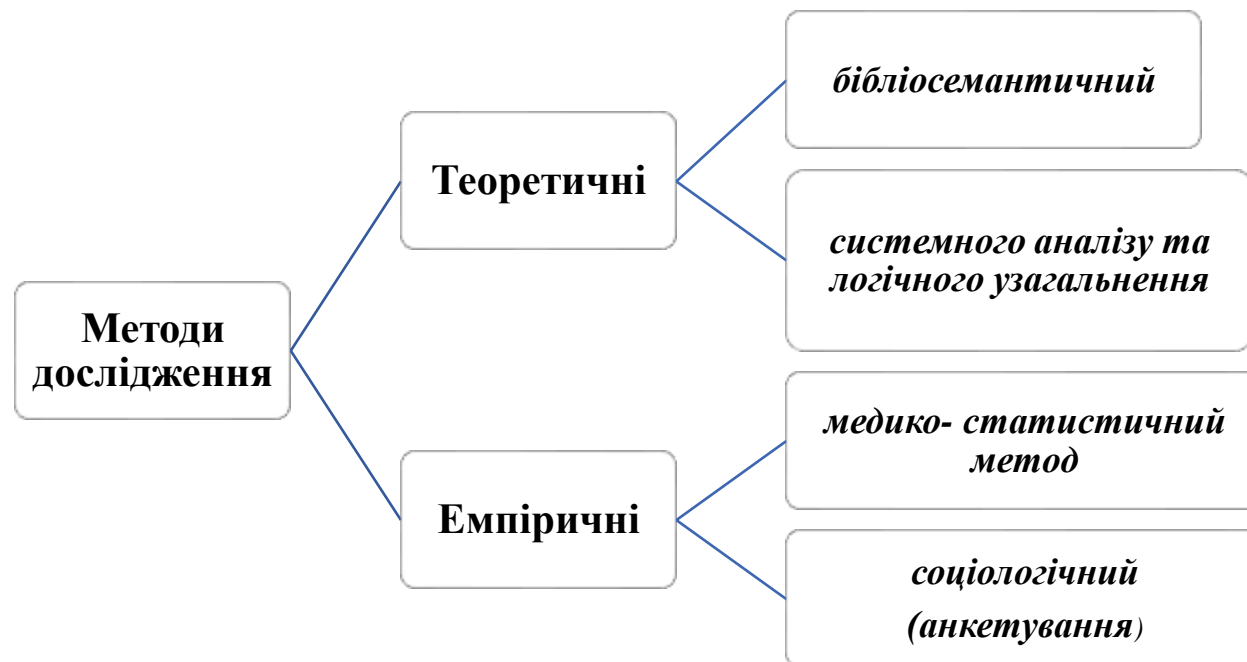

Розроблено спеціальний
опитувальник під час використання
якого збережено конфіденційність
інформації про респондентів

Використані

наукові

методи:

Участь у дослідженні добровільна.
Активність респондентів склала 73,3%.

ЄВРОПЕЙСЬКА ХАРТІЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ

- право на медичні профілактичні заходи;
- право на доступність у галузі охорони здоров'я;
- право на згоду на медичне втручання та право на відмову від медичного втручання;
- право на свободу вибору в галузі охорони здоров'я;
- право на медичну таємницю; право на якісну медичну допомогу; допомогу;
- право на інновації; право на попередження за можливістю страждань і болю;
- право на індивідуальний підхід до лікування;
- право на оскарження неправомірних рішень і дій працівників, закладів та органів охорони здоров'я; право на відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю;
- право людини на життя та на повагу до гідності при наданні медичної допомоги;
- право на захист від будь яких незаконних форм дискримінації, пов'язаних зі станом здоров'я.

**Конституція України
гарантує кожному право на охорону здоров'я.**

**Кожний громадянин України, так само, як і іноземець або
особа без громадянства, які на законних підставах перебувають
на території України, мають право на охорону особистого
здоров'я.**

ПОРІВНЯННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ З ВИЗНАЧЕННЯМИ, ЯКІ ПРИСУТНІ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

- 1 **Право на превентивні заходи Right to Preventive Measures** Право на медичні профілактичні заходи *Конституція України. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»*
- 2 **Право доступу Right of Access** Право на доступність у галузі охорони здоров'я. *Конституція України. Цивільний Кодекс України. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»*
- 3 **Право на інформацію Right to Information** Право на медичну інформацію. *Конституція України. Рішення Конституційного суду України. Закон України «Про інформацію». Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Закон України «Про психіатричну допомогу»*
- 4 **Право на згоду Right to Consent** Право на згоду на медичне втручання та право на відмову від медичного втручання. *Конституція України. Цивільний кодекс України. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я»*
- 5. **Право на вільний вибір Right to Free Choice** Право на свободу вибору в галузі охорони здоров'я, а саме: 1) право на вільний вибір лікаря; 2) право на вибір методів лікування відповідно до рекомендацій лікаря; 3) право на вибір закладу охорони здоров'я; 4) право на заміну лікаря; 5) право на лікування за кордоном у разі неможливості надання такої допомоги у закладах охорони здоров'я України. *Цивільний кодекс України Закон. України "Основи законодавства України про охорону здоров'я"*

ПОРІВНЯННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ З ВИЗНАЧЕННЯМИ, ЯКІ ПРИСУТНІ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

6. Право на недоторканність приватного життя (приватність) і конфіденційність інформації **Right to Privacy and Confidentiality** **Право на медичну таємницю** *Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Конституція України. Цивільний кодекс України. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я»*

7. **Право на повагу часу пацієнтів** **Right to Respect of Patients' Time** *Відсутнє в національному законодавстві*

8. **Право на дотримання стандартів якості** **Right to the Observance of Quality Standards** **Право на якісну медичну допомогу** *Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я»*

9. **Право на безпеку** **Right to Safety** **Право на безпечну медичну допомогу** *Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я»*

10. **Право на інновації** **Right to Innovation** **Право на інновації**, а саме: 1) право на медико-біологічний експеримент; 2) право на репродуктивні технології; 3) право на донорство; 4) право на терапевтичне клонування; 5) право на корекцію (зміну) статі. *Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я"*

ПОРІВНЯННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ З ВИЗНАЧЕННЯМИ, ЯКІ ПРИСУТНІ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

11. Право на запобігання непотрібних страждань і болю Right to Avoid Unnecessary Suffering and Pain Право на попередження, за можливістю, страждань і болю Конституція України. Цивільний Кодекс України. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я»

12. Право на індивідуалізоване лікування Right to Personalized Treatment Право на індивідуальний підхід до лікування Посередньо про це право сказано у: Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я»

13. Право подавати скаргу Right to Complain Право на оскарження неправомірних рішень і дій працівників, закладів та органів охорони здоров'я Конституція України. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я». Закон України «Про захист прав споживачів»

14. Право на компенсацію Right to Compensation Право на відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю Цивільний Кодекс України. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я», Закон України «Про захист прав споживачів»,

Рішенням КМ та МОЗ України на час дії воєнного стану

передбачені можливості для безперешкодної реалізації громадянами свого права на медичну допомогу які полягають в наступному: заклади охорони здоров'я надають екстрену медичну допомогу цілодобово всім, хто її потребує без жодних умов щодо наявності чи відсутності укладеної громадянами декларації та документів, на підтвердження своєї особи, а також незалежно від місця реєстрації чи проживання того, хто звернувся за медичною допомогою або був доставлений до найближчого медичного закладу.

Тимчасовим обмеженням у реалізації права на медичну допомогу стало тимчасове припинення планової госпіталізації та операцій до окремого рішення уряду та МОЗ України.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Права пацієнтів	Медичні працівники		Населення	
	абс	%	абс	%
Право на превентивні заходи	126	91,9	193	87,7
Право доступу	121	88,3	152	69,1
Право на інформацію	86	62,8	87	39,5
Право на згоду	91	66,4	58	26,4
Право на вільний вибір	59	43,1	93	42,3
Право на недоторканність приватного життя (приватність) і конфіденційність інформації	71	51,8	128	58,2
Право на повагу часу пацієнтів	5	3,6	-	-
Право на дотримання стандартів якості	49	35,7	82	37,3
Право на безпеку	58	42,3	72	32,7
Право на інновації	47	34,3	121	55,0
Право на запобігання непотрібних страждань і болю	84	61,3	173	78,3
Право на індивідуалізоване лікування	85	62,0	134	60,9
Право подавати скаргу	130	94,9	210	95,5
Право на компенсацію	9	6,6	34	1,5

ВИСНОВКИ

- Законодавством України забезпечуються права пацієнтів в системі охорони здоров'я, які відповідають прийнятим у Європі. На період війни проти російської агресії урядом країни прийняті заходи по забезпеченню прав пацієнтів при зверненні за медичною допомогою в заклади охорони здоров'я України незалежно від місця постійного проживання. В ході проведеного дослідження встановлено різний рівень реалізації прав пацієнтів в закладах охорони здоров'я України під час війни проти російської агресії, що визначається конкретним правом пацієнта та експертами: медичні працівники, населення.

Дякую

за увагу!